

4. Швець В.І. Теорія бухгалтерського обліку: [навчальний посібник] / В.І. Швець. – К.: Знання-Прес, 2003. – 444 с.

5. Стефанюк І. Про національну облікову політику в Україні / І. Стефанюк, Л. Ловінська // Економіка України. – 2006. – №4. – С. 22-29.

6. Маренич Т.Г. Системне управління витратами у відтворювальних процесах агроформувань: [монографія] / Т.Г. Маренич, О.В. Гаврильченко. – Харків: «Міськдрук», 2011. – 251 с.

7. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання розпорядчого документа про облікову політику підприємства: наказ Міністерства аграрної політики України від 17.12.2007 р. №921 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua-info.biz/legal/basexw/ua-ememvt.htm>

8. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства і внесення змін і внесення накази Міністерства фінансів України: наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. №635 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382876

ПОСЛІДОВНІСТЬ СТВОРЕННЯ КСБО НА ПІДПРИЄМСТВАХ

***Теницька В.А., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Застосування комп'ютерних технологій у бухгалтерському обліку значно підвищує продуктивність праці бухгалтерів. Але при організації бухгалтерського обліку на конкретному підприємстві постає питання про доцільність створення комп'ютерних систем бухгалтерського обліку (далі КСБО). Це питання дуже важливе, оскільки вибір способу обробки облікової інформації є визначальним в організації бухгалтерського обліку.

На тих підприємствах, де організація управління та обліку перебуває у незадовільному стані, створення й використання комп'ютерної системи бухгалтерського обліку здатні не лише прискорити процес обробки інформації, а й істотно впорядкувати та покращити його. Така можливість зумовлена тим, що комп'ютерний спосіб обробки облікової інформації вимагає формального та чіткого

---

* Науковий керівник – Гірюшева О.М., к.е.н., старший викладач

опису облікових процедур у вигляді алгоритмів, що впорядковує виконання обов'язків обліковими працівниками.

Основним при проектуванні бухгалтерських інформаційних систем є принцип системного підходу. Його сутність полягає в тому, що КСБО розглядається як система, в якій всі її складові елементи й процеси, що відбуваються, взаємопов'язані з урахуванням як внутрішніх, так і зовнішніх, факторів. Згідно з системним підходом об'єкт розглядається як єдине ціле, а не як сукупність складових його частин. Запроваджуючи і далі цей принцип, специфічні властивості об'єкта можна оцінити тільки з позицій усієї системи.

Принципи системного підходу передбачає в процесі проектування бухгалтерських інформаційних систем проведення аналізу об'єкта управління в цілому і системи управління ним, а також визначення загальних цілей і критеріїв функціонування об'єкта в умовах його автоматизації. Даний принцип передбачає однократне введення інформації в систему і багаторазове її використання, наявність єдиної інформаційної бази, комплексне програмне забезпечення.

Крім цього, створення КСБО повинно базуватись на наступних принципах: економічної доцільності, гнучкості, контролю, захисту та безпеки даних, сумісності та універсальності, безперервності розвитку.

Створення комп'ютерних систем бухгалтерського обліку (далі КСБО) на підприємствах складається з трьох основних етапів: 1) вивчення особливостей господарської діяльності підприємства; 2) проектування системи і узгодження проекту; 3) впровадження та удосконалення системи.

На першому етапі розробки інформаційних систем проводиться експрес-обстеження стану підприємства силами самого підприємства та визначення попереднього бюджету створення комп'ютерної інформаційної системи, а також укладається договір з генеральним підрядником.

На етапі проектування системи і узгодження проекту консалтингова фірма – системний інтегратор на основі матеріалів системного проекту спільно із спеціалізованим підрозділом підприємства виконує роботи з реорганізації діяльності підприємства, а також розробляє системний проект КСБО. Базові принципи, вироблені на цьому етапі, на яких ґрунтується створення і використання КСБО на підприємствах, є настільки важливими, що деякі вчені пропонують видавати окремий наказ про технічну політику. Такий наказ, можливо, і варто видавати, але про комплексну

комп'ютеризацію виробничо-господарської діяльності підприємства. При комп'ютеризації бухгалтерського обліку «технічну політику» можна вважати продовженням організації облікової роботи, оскільки мова йде про вибір одного з можливих варіантів комп'ютерної форми ведення бухгалтерського обліку.

На останньому етапі, впровадження й удосконалення системи, відбуваються укладання угод та поставка технічних інструментальних програмних засобів для служби підтримки нової системи, а також організація навчання спеціалістів.

Існуючі варіанти життєвого циклу визначають порядок виконання етапів під час розробки КСБО, а також критерії переходу від етапу до етапу. Найпоширеніші три моделі життєвого циклу:

1) Каскадна модель передбачає перехід на наступний етап після повного завершення робіт з попереднього етапу.

2) Поетапна модель з проміжним контролем. Перевага такої моделі полягає у тому, що міжетапні коригування забезпечують меншу трудомісткість розробки порівняно з каскадною моделлю, однак тривалість кожного з етапів розтягується на весь період розробки.

3) Спіральна модель базується на початкових етапах життєвого циклу: на аналізі вимог, проектуванні специфікацій, на попередньому та детальному проектуванні.

Модель життєвого циклу є найбільш перспективною для створення КСБО.

Отже, при створенні КСБО як окремої системи необхідно провести такі дії:

1) реорганізацію або організацію бізнес-процесів підприємства (організаційно-штатної структури, технології праці, системи управління). Для цього доцільно запросити зовнішню незалежну консультативну фірму і провести бізнес-консалтинг;

2) автоматизацію діяльності підприємства (розробку та впровадження комп'ютерної інформаційної системи). Цей етап необхідно проводити спільними зусиллями консалтингової компанії, компанії – системного інтегратора та власного підрозділу автоматизації.